

MZ-ZP-P-078-3685-7/sk/06

Pan
BOGDAN BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie senatora Władysława Sidorowicza, załączone przy piśmie Pana Ryszarda Legutko – Wicemarszałka Senatu, z dnia 25 października 2006 roku (znak pisma BPS/DSK-043-687/06), dotyczące podjętych działań w sprawie ustanowienia Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Reprezentanci ministerstw zdrowia 53 krajów europejskiego regionu WHO uczestniczący wraz z przedstawicielami Komisji Europejskiej i Rady Europy w Europejskiej Konferencji Ochrony Zdrowia Psychicznego zwołanej przez Europejskie Biuro Regionalne WHO w styczniu 2005 r. w Helsinkach przyjęli Deklarację, której główne tezy są następujące:

1. Kraje europejskie zobowiązują się w ciągu następnych 5-10 lat opracować, wprowadzić i ocenić taką politykę i ustawodawstwo, które pozwolą na poprawę dobrego samopoczucia psychicznego całej populacji, pozwolą stworzyć warunki do zapobiegania zaburzeniom psychicznym i wreszcie pozwolą na dobre funkcjonowanie społeczne i osobiste ludzi doświadczających problemów psychicznych.
2. Polityka ochrony zdrowia psychicznego powinna uwzględniać następujące działania:
  - rozwijanie świadomości znaczenia dobrego samopoczucia psychicznego dla funkcjonowania społeczeństwa,
  - przeciwdziałanie stygmatyzacji, nierówności i dyskryminacji, jakiej doświadczają osoby chore psychicznie i ich rodziny;
  - opracowanie i wdrożenie systemów ochrony zdrowia psychicznego, które uwzględnią promocję, profilaktykę, leczenie i rehabilitację
  - zapewnienie kształcenia kadr o odpowiednich kompetencjach,

- wykorzystanie do realizacji tych zadań doświadczeń i wiedzy osób doświadczających zaburzeń psychicznych i ich opiekunów.

Deklaracja ta zwięźliła wiele lat poprzedzających przygotowań i konsultacji, których celem było przygotowanie programu reform w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w Europie. Kolejnym ważnym krokiem było ogłoszenie przez Komisję Europejską w październiku 2005 r. Zielonej Księgi w sprawie poprawy zdrowia psychicznego ludności – proponującej strategię zdrowia psychicznego dla Unii Europejskiej (UE). Dokument ten nawiązuje do Deklaracji Helsińskiej i jest realizacją zapisów Deklaracji w krajach Unii Europejskiej. Zielona Księga wymienia następujące zadania ważne dla reformowania polityki ochrony zdrowia psychicznego w krajach Unii:

1. wspieranie zdrowia psychicznego wszystkich ludzi, czyli promocję zdrowia psychicznego,
2. zapobieganie złemu stanowi zdrowia psychicznego, czyli działania profilaktyczne podejmowane wobec grup narażonych na zagrożenia dla zdrowia psychicznego,
3. poprawa jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych psychicznie poprzez integrację społeczną oraz ochronę ich praw i godności,
4. opracowanie zasad budowania systemu informacji, współpracy w zakresie badań naukowych i upowszechnienia wiedzy na temat zdrowia psychicznego między krajami Unii Europejskiej.

Wychodząc naprzeciw powyższym oczekiwaniom i zaleceniom w sprawie zdrowia psychicznego, Ministerstwo Zdrowia podjęło prace nad opracowaniem Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Mając na względzie wagę przedmiotowej materii, podzielam opinię Pana Senatora odnośnie konieczności nadania Programowi rangi ustawowej.

Podstawowym polskim aktem prawnym wyznaczającym najważniejsze obszary działalności w ochronie zdrowia psychicznego jest uchwalona przez Sejm RP w dniu 19 sierpnia 1994 r. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego* (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.). W przygotowywanym przez Ministerstwo Zdrowia projekcie nowelizacji ustawy przewiduje się wprowadzenie przepisów precyzujących zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, a przede wszystkim wskazujących, iż zadania te są realizowane poprzez działania określone w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Kolejne projektowane przepisy mają

